

Universitätsbibliothek Paderborn

DJrectoriu[m] co[n]=||cubinarioru[m] saluberrimu[m] quo
|| queda[m] stupe[n]da et quasi i[n]audita || pericula
q[ua...] apertissime resoluu[n]tur nedu[m] clericis aut
etia[m] laicis hoc || crimin...

Arnoldus <de Tongern>

Agrippine, 1509

VD16 A 3769

Q[...].r. Quinto circa [con]cubinarios ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-34663

Folij

q. iij. Si habes. p[ro]ptetia q[uod] maius est damnū vnius aie q[uod] mille corpora et q[uod] damnū aie damno rex ipsius parari non possit. Quius ergo et plerius scandalosus acubinarius tenet potius penitentia tribulatiois oia incomoda et mala ipsius quod in mania pati quod malo sentire aut sic adherere. ut per te p[ro]pter te in c. sacris de his quod vi metus et causa sunt.

M Quarto. propter quoddam indiscretum acubinarios sacerdotes absoluentes. An ad eos absoluendū sufficiat firmū abiungi p[ro]positū? R[esponde]t iuxta deliberationem p[ro]p[ter] doctores habitam. ut partim tactū est in prima questione iam mota. Aut talis sacerdos acubinarius notorius celebratur. Aut non est celebratus. Si scilicet non debet nec p[ro]pter ritus absolvi. Luius vero d[icitur]. dum enim publice apud eos quod eum acubinarius sciunt celebrat necessario fit. Scandalizat. put[atur] infra post sed in periculū in scđo et clausione et scđo corollario amplius mastigat. Per hoc enim p[ro]positū abiungi acubinaria quod latet non remouet scandalū. et non potest p[ro]sumi non debet. et p[ro]p[ter] dominum nec absolvi. absoluendo enim professores sacramento penitentia abuteret. et cum h[ab]et scandalū occasionē p[ro]stare.

Ex quod p[ro]p[ter] professores grauissime peccare. ut indies p[ro]p[ter] dolor ad oculū fieri videtur. dum acubinarius notorius quem sciunt celebrantur an acubinaria abiectōem absoluunt. Si at scđo sacerdos talis acubinarius notorius non est celebratus. tunc eadem ratione absoluendi est de ipso. sicut de aliis acubinariis. put[atur] supra dictū fuit. nisi censura obstat ecclastica. de quod statim post p[ro]cīlū p[ro]mū latius p[atebit] p[ro]p[ter] opiniones.

M Quinto circa acubinarios et laicos quod clericos quod cum eis agendum sit dum p[ro]positū abiungi acubinaria non implent. quod ad confessionem in eodem statu rediuntur nec deo nec professo[rum] fidē seruant.

R[esponde]t ut a doctoribus theologiae et expertis professorebus ore tenus habui. ad vitandum cum talibus hincinde p[ro]cīlū stante p[re]tate absoluendi confessio talibus habet modo aut in equivalenti p[ro]dicere. Et arissime p[ro]p[ter] te absoluas cum ut audio p[ro]positū nup[er] acceptū et addictū non ipsis. iam experientiam firmū p[ro]positū ad absolutōem necessariū habeas. Eas igit[ur] insigni vere p[ro]tritos ad dominū tuā et cum effectu acubinaria tuā abiicias. nec lamēta ei[us] rogo te moueat. nec lachrymola te restringat. Dic quod ostenter illud christi Iohannes. viii. Vlade mulier et aplius noli peccare Ita quod acubina abslecta cum redieris penitentia tibi pendat salutare. Dum enim p[ro]positū recidivando non ipsis. ego quodcumque in absoluendo vincitur videatur p[ro]nuntiatio sacramentū cum scandalo deridere. Sup oib[us] iam p[ro]dictis nemo quodcumque de nimio rigore me increpare velit. Audiat et etiam Bartholomeus de chaymis in suo professionali notabili sepe impresso. c. q[ua]nto ubi dicitur. Si quis acubinaria tenuit vel tentat publice vel occulte si est in mortali peccato. et non est absoluendus nisi p[ro]pus ea licet et penitentia ab eo. hec ille

Nota

II

Septimii.

Digitur qd dicendū de nonnullis pfectoīb. et vt verius dīcā adulatorib. q vel. ppter timore vel saurore humanū concubinarios statū cuiuscunqz. et pfectim sacerdotes. platos. et domicellos absqz restrictione absoluit eos in concubinatu relinquentes. Tales siquidē pfectores placebo et nō dirige cantates nō aduertūt. q sicut infirmi nisi cā morbi tollat nō sunt capaces sanitatis. Ita nec concubinariū sacramentalis absolutio nō nisi concubinas abūciat. als em̄ ad pfectionē si cte punitur accedere. nec penitēcie satifaciunt. Est em̄ satifactio penitēcie fīm Aug⁹. in lib. de dogmatib. pctorū causas excidere nec luggesionib. eo y adiūtū indulgere. Et allegat de peni. et remis. dis. iij. c. satifactio. Ex pdictis iam inferi. q concubine et concubinariū indulgētias nullibi pnt oseq. Uñ plures eo y tpe iubilei ut antea māserūt rei frustra visitātes curiā

Pansartio
fīm

Mī. Sexto. Ponat q concubinariū de facto concubinā abūciat. An tūc ppter illā abiectōem notoriā teneat adhuc his quos scandalizauit satifacere p publicā penitētiā. Rñdeſ q nō absolu te loquendo. vt p̄t notari ex Alberto. in q̄to. dist. xvij. ar. xxvi. q sic dī. Quilibet q facit scandalū in cōi nō tenet nisi ad ostētionem boni exēpli in cōi. q sicut dando malū exēplū nō fuit nisi occasio mali et nō cā. ita opa sua de genere bonorū sufficiēter sunt occasio boni. licet nō sint cā. Si dicas. magis est dāmū spūale q corpale. sed in dāmō corpali tenet q̄s ad restituōem. et nō dimittit p̄t cōmū nō res situat ablatū. q multo forti in dāmō spūali. Concubinariū at suo malo exēplo multos scandalizauit. q eosdē publice penitēdo tenet edificare. Rñdeſ p eūdē Albertū ibidē. lic; dāmū spūale maius sit q̄ corpale. nō en est ita iniuriosum primo. et hoc ideo. q dāmō spūali nō ledit nisi volēs. dāmō aut corpali ledit etiā noles. et ita nō tenet ita directe ad restituōem. q dāmī spūalis qd fit p scandalū iniuratiū p̄t esse occasio. sed ille p voluntatē p̄priā est cā. vñ p hoc ipm q alij vidēt bonū exēplū. cū de quolibet plurimēdū est bonū debet psumere in eo de p̄teritis penitētiā et remissionē. Quibꝫ concubinarius Antonin⁹ in scđa p̄t summe. titu. iij. c. ii. q̄ p̄mo dicens. q̄ peccates manifeste dāmificares alios malo exēplo p̄cipue qn̄ hoc intēndūt v̄l p̄tēnū seu parvūpendū scandalū alioz. ppter qd alij ruunt in diuersa vitia. tales tenētur ad satifacēdem bonis exēplis manifestis. nō autē tñ ppter hoc ad publicā penitētiā vñ Albe. hec ibi Quo tñ concubinarius ppter concubitum interdū sup p̄icularib. iniurias certis psonis p̄ter exēplū bonū p̄stū teneat spēalr satifacere. puta virginī sup defloratōe aut in casu sili. nō est p̄scentis speculacionis. sed tractatur p doctores aliudē.

B i.